

STYRET

LEDER: Aslaug Fodstad Gourvenec
Rigels gate 7, 4021 Stavanger
Arbeidssted: Lesesenteret, Universitetet i Stavanger
Tlf: 48186109
aslaug.f.gourvenec@uis.no

Maja Myhre Thomassen:
Snorres vei 4A, 8400 Sortland
Arbeidssted: Sortland videregående skole
Tlf: 95 72 24 27
majtho@vgs.nfk.no

Harald Ødegaard:
Stigenga 288, 0979 Oslo
Arbeidssted: Engebråten skole
Tlf: 90125056
harald.odegaard@osloskolen.no

Anders A. Fitje
Bukta, 6823 Sandane.
Arbeidssted: Firda videregående skule, Sandane
Tlf: 934 01 529
anders.fitje@sfj.no

Lene Solvang
Nedre Bekk vei 25B, 1407 Vinterbro
Arbeidssted: Seiersten ungdomsskole
Tlf: 938 77 841
lene.solvang@frogn.kommune.no

VARA: Inger Johanne Revheim
Niittosjohka 19, 9730 Karasjok
Arbeidssted: Samisk videregående skole, Karasjok
Tlf: 97027115
inger.johanne.revheim@sami.vgs.no

VARA: Karianne Skovholt
Åsgårdstrandsveien 528, 3179 Åsgårdstrand
Arbeidssted: Universitetet i Sørøst-Norge
Tlf: 912 43 036
karianne.skovholt@hbv.no

DAGLIG LEDER

Benedicte Eyde
Fredriksborgveien 26b, 0286 Oslo
Arbeidssted: Stabekk videregående skole.
Tlf: 478 82 717
benedicte@norskundervisning.no

LEDER AV SKRIFSTYRET

Ola Harstad
Henrik Mathiesens vei 38, 7043 Trondheim
Arbeidssted: Institutt for lærerutdanning, NTNU
Tlf: 980 25 833
ola.harstad@ntnu.no

ASLAUG FODSTAD GOURVENEC

Styreleder

aslaug.f.gourvenec@uis.no

Foto: Elisabeth Tønnessen

I won't grow up! I don't want to go to school! Just to learn to be a parrot and recite a silly rule!

Når Wendy ber Peter Pan om å undervise barna i det han kan best, lærer han dem å aldri bli voksne. (I introduksjonen til leksjonen gir han dem ironisk nok – eller kanskje snarere med en viss ironi – beskjed om å høre på sin far og repetere det han sier. Barna hermer. Som lydige papegøyer.)

I vår fagfornyings tid med eksplisitte idealer om dybdelæring, kritisk tenkning og problemløsning er det vanskelig å være enig med Peter Pan i rådet om å aldri bli voksen. Derimot fremstår en undervisningsform hvor elevene behandles og skal te seg som papegøyer, desto tydeligere som en karikatur. Karikaturen trekker elevene i stikk motsatt retning av dybdeidealet; ikke bare er selvstendigheten her frarøvet eleven, men om vi tar bildet på alvor, er aktiviteten også frakoblet tanken. For papegøyens gjentakelse innebærer herming av menneskets lyder, ikke forståelse av språklig mening eller utvikling av språk som verktøy for tanken. I Peter Pans bilde av skolen er altså eleven redusert til en som repeterer et budskap hun ikke har forutsetninger for å forstå.

I norskfaget har språket flere roller. Det er verktøy for tenkningen i faget, og det er fagets primære studieobjekt. Kanskje er det i møte med og i bruken av vårt muntlige språk, i utviklingen av norskfagets muntlige ferdigheter, at skillet mellom språkets ulike roller kan synes som mest utydelig for elevene. Omtaler av norskfaget som et pratefag, og fortellinger om elever som midt i en samtale om en tekst spør læreren når de skal begynne å jobbe, støtter opp om at en slik tolkning ikke helt kan avfeies. Hvordan kan man svare på slike utfordringer?

De siste årene har jeg sammen med – og inspirert av – gode kollegaer viet stor interesse til hvordan det er mulig å åpne samtalen opp eller å gi elevene en relevant plass i norskfagets samtaler. Målet har vært å legge til rette for samtaler hvor de trekkes mot deltakelse i et fellesskap hvor arbeid med faglige problemstillinger – gjerne/f.eks. i form av litterære tekster – står i sentrum. Vi har sett mange eksempler på at det er mulig å åpne opp slike rom. Kanskje er det her det evige barnet hos Peter Pan kan minne oss om at det er mulig å oppdage verden på nytt i det som for den voksne fremstår i et fremmedgjort lys, og at nettopp det kan føre til kritiske, høyst relevante spørsmål og være en kime til dypere forståelse. Et stort spørsmål er likevel hvordan den videre utviklingen av det fagspesifikke språket i vid forstand – i muntlige, spontane generer – best kan støttes. Hvor finner vi til enhver tid et balansepunkt mellom en tydeliggjøring av hva kvalitet i norskfaglige samtaler er og anerkjennelsen av elevenes stemme, deres bidrag og vilje til risiko?